

KUPOVINA U SKLADU SA PRINCIPIMA ODRŽIVOG RAZVOJA

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Nije sve u ceni?

Mnogi ljudi menjaju svoje kupovne navike kako se prilagođavaju životu u karantinu tokom pandemije koronavirusa. U ovoj lekciji govorimo o mogućim posledicama ovih promena u ponašanju potrošača za društvo u celini i o tome kako nam tehnologija može pomoći da svoju kupovinu učinimo zdravijom, pravičnijom, ekološki prihvatljivom i održivom.

Učenici će moći:

- ▶ da se osvrnu na kupovne navike svoje porodice i kako se one menjaju usled pandemije;
- ▶ da analiziraju razloge zbog kojih je došlo do promene kupovnih navika;
- ▶ da utvrde zdravije, pravednije, ekološki prihvatljivije i održive načine kupovine;
- ▶ da razviju osećaj za pravdu i pravičnost i sposobnost kritičkog razmišljanja o ekonomiji, životnoj okolini i održivosti.

Potrošačka svest

PODSTICAJ

Grupna anketa:

Upitajte učenike kako se promenio način kupovine hrane u njihovom domaćinstvu o proglašenja pandemije. Na primer, da li kupuju:

- češće/ređe?
- u manjim lokalnim prodavnicama/velikim supermarketima?
- lično ili online?

Da li kupuju:

- više/manje hrane?
- više sveže/obrađene hrane ili brze hrane?

Da li više uzgajaju sopstvenu hranu?

Da li više sami kuvaju svoju hranu?

Da li cena igra veću ili manju ulogu?

Da li je li bilo drugih promena?

Kreirajte svoju anketu. Postoje brojne besplatne online alate za anketiranje, npr. Google Forms.

Pretvorite podatke iz ankete u online grafikon ili zamolite učenike da oni to urade umesto vas.

DISKUSIJA

Nakon ankete:

- ▶ Šta vam anketa govori o promenama koje su se desile u kupovnim navikama ljudi od pojave virusa?
- ▶ Koji su po vašem mišljenju razlozi za ove promene?
- ▶ Da li mislite da će promene:
 - učiniti ljude zdravijima?
 - biti bolje po životnu okolinu?
 - biti pravičnije za proizvođače hrane?
- ▶ Šta obično utiče na izbor pri kupovini hrane?
- ▶ Kako privoleti ljude da ove druge faktore uzmu u obzir prilikom kupovine?
- ▶ Ko u društvu treba da se pobrine da je hrana koju kupujemo zdrava, prihvatljiva za životnu okolinu i da se postupa pravično prema proizvođačima hrane?

Podstaknite učenike da daju što više odgovora.

Podstaknite učenike da detaljno istraže prednosti i mane za svako od ovih pitanja. Možda će vam biti lakše da ih podelite u tri grupe za ovaj zadatak.

Možete zatražiti od učenika da naprave listu i utvrde odgovornosti za svakog.

ZAKLJUČAK

Sumirajte glavna pitanja koja proizilaze iz diskusije. Rezimirajte kako prilikom kupovine hrane ne gledamo samo na cenu i ono što nam se sviđa, već mislimo i na svoje zdravlje, životnu okolinu, pravičnost i pravednost u društvu. Ukratko objasnite glavne faze lanca nabavke hrane u vašoj zemlji. Objasnite kako naš izbor u svojstvu potrošača utiče na taj proces.

Pokušajte da pronađete odgovarajuću infografiku, npr.

<https://www.futurelearn.com/courses/explore-how-farmers-produce-food-sustainably/0/steps/60769>

ZADATAK

Učenici zamišljaju da pomažu u kreiranju aplikacije koja potrošačima pomaže da odaberu pravi artikal pri kupovini. Ova aplikacija može da skenira svaki proizvod sa barkodom i oceni ga. Učenici treba da odaberu aspekt kupovine koji aplikacija vrednuje: zdravlje, životnu okolinu ili pravičnost. Učenici prave listu kriterijuma koje aplikacija koristi i odlučuju o tome kako će se svaki kriterijum ocenjivati.

Već postoji dosta sličnih aplikacija. Stariji učenici će možda želeti da ocene neke od tih aplikacija ili da ih sami dizajniraju. Pogledajte: <https://bit.ly/3axohWx>

DALJE AKTIVNOSTI

Učenici prezentuju svoje ideje za aplikaciju i objašnjavaju kako su došli do njih. Razmatraju praktičnu primenu aplikacije i šta bi nekoga navelo da je koristi. Razmišljaju o promenama u drugim oblicima kupovine usled pandemije i razmatraju etičke implikacije tih promena, npr. odeća i moda.

Alternativno mogu diskutovati o prednostima i manama online kupovine u pogledu zdravlja, životne okoline i pravičnosti.

www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education

